

Шостий "Б" готувався до президентських виборів. Кандидатів було дев'ять. Але семеро з них були нещасні самовисуванці, які жодних шансів не мали. Ми їх навіть не називатимемо. Реальних претендентів було двоє — Вовочка Таратута і Боря Бородавко. Вовочка був білявий, кирпатий, веснянкуватий, зі щербатим зубом. І дуже симпатичний. Усі в класі його любили. Особливо за те, що він весь час розповідав анекдоти про Вовочку і підсміювався сам із себе, наче то він був героєм тих анекдотів. Але у Вовочки був один серйозний недолік — Вовочка був ледар. Замість того, щоб виконувати домашні завдання, він дивився телевізор. А контролювати його не було кому — батьки цілий день працювали. Тому у Вовоччиному щоденнику раз у раз проскакували то двійки, а то й одиниці. А президент класу, як ви знаєте, мусить бути авторитетним, якщо не зразковим.

І в цьому розумінні другий претендент, Боря Бородавко, мав незаперечну перевагу, позаяк був круглим відмінником. І взагалі страшним ерудитом. Регулярно читав перекладну дитячу енциклопедію "Все про все" і приголомшував однокласників потрясаючими повідомленнями: проте, наприклад, що шиї у жирафи й у вчительки математики Анастасії Петрівни однакові, бо мають одну й ту саму кількість хребців; що кропива й медуза — майже родичі, бо жалять за одним принципом; що кусають людей не комарі, а комарихи, бо комарі-чоловіки — вегетаріанці, харчуються виключно соком рослин, а от комарихи — кровопивці, вампіри. Останнє повідомлення дуже потішило хлопців, бо Раїска Котова на прізвисько Раїска Мняу розмахувала перед носами хлопців газетною вирізкою, де було надруковано, що найдужча людина у світі не чоловік, а жінка — п'ятиразова чемпіонка з армрестлінгу[2] канадка Ліана Дюфренс. Та й іншими багатьма неймовірними фактами і коментарями збагатив однокласників ерудит Боря.

Проте він чудово усвідомлював, що самою лише ерудицією завоювати симпатії електорату, тобто виборців класу, які навіть слова "електорат" не знають, йому навряд чи вдасться. І Боря почав активну передвиборну

кампанію. Він походив із заможної, забезпеченої родини (тато Бородавко був бізнесмен, мама Бородавко — бізнесвумен, і Борю привозили до школи на "Мерседесі"), Тому він міг спокійно фінансувати свою передвиборну кампанію. Боря накупив цілий портфель смачнучої закордонної жуйки і щедрою рукою почав роздавати її електорату. Електорат жуйку взяв, прицмокуючи, зжував, але під час виборів майже одноголосно... проголосував за Вовочку. Винятком були тільки нещасні самовисуванці, які, цілком природно, голосували кожен за себе, і, певна річ, Боря, який теж віддав свій голос за себе коханого. Коли оголошували результати, на Борю боляче було дивитися. Він сидів червоний як помідор — наче всі медузи і вся кропива світу обжалили його.

Три дні Боря до школи не ходив. Лежав удома на канапі із зав'язаним горлом і трагічно дивився у стелю. Хоча боліло йому не горло, боліла душа. Але душу ж не перев'яжеш.

Старший Борин брат, десятикласник Аркаша, якому все стало відомо того самого дня, заспокоював невдаху-претендента:

— Не розпускай рюмси, Борю!.. Не тушуйся, старенький! Поразка на президентських виборах у демократичному суспільстві — нормальне явище. В Америці всі спершу програють, а тоді виграють. Іди в опозицію[3]... Створи свою партію. Будеш лідером опозиції. Всі з цього починають.

І Боря став лідером опозиції. Правда, його партія була поки що нечисленна. Крім нього, складалася з трьох ображених самовисуванців. То були Стьопа Юхимчук, Стасик Макарець і Вася Цюцюрський. Проте настроєна опозиція була бадьоро й оптимістично.

— Спокуха, панове! Спокуха! — вигукував Макарець. — Той президент Вовочка, інфузорія, не сьогодні-завтра зганьбить себе. Ось побачите!.. Нахапає двійок, і ми поставимо питання про його негайне усунення.

— Це називається "імпічмент"! — сказав ерудит Боря.

— О! О! Імпічнемо його так, що він аж загуркоче! Мов порожня діжка!
— вигукнув Юхимчук.

— Однозначно! — сказав Цюцюрський.

Але однозначно ганьбитися президент Вовочка не хотів. На диво опозиції, та й усьому класові, кинув він дивитися щодня телевізор, почав виконувати домашні завдання, і вчителі тільки встигали ставити йому "добре" і "відмінно".

— От бацила! Хапається за владу зубами, як той бультер'єр! — буркотів Юхимчук.

— Однозначно! — додавав Цюцюрський. До речі, владою президент Вовочка користувався якось легко й весело. Він стежив за порядком, але нікому не робив серйозних зауважень. Тим, хто запізнювався на уроки, Вовочка говорив: "Ту-ту! Поїзд пішов! Двері зачиняються! Наступна станція — "Двійка за поведінку"". Тим, хто, незважаючи на заборону директора, грав у "конячки" (тобто, сівши один одному на "копки-баранки", зіштовхувався у двобої), Вовочка співав "Розпрягайте, хлопці, коні!". А до тих, хто починав бійку, він підходив і, наслідуючи вчителя фізкультури Івана Степановича, казав: "Дихання рівне, спокійне! М'язи розслаблені! Вдих — видих! Вдих — видих!.." Якщо ж траплялося, що він сам помилявся, робив щось не так (з усіма ж буває), він весело казав: "Давайте відріжем Сусаніну ногу!" — "Не треба! Не треба! Згадав я дорогу!!!" — і одразу, не відкладаючи, виправляв свою помилку.

До того ж Вовочка Таратута виявив неабиякі організаторські здібності. На завершення першої чверті він організував (звичайно, за допомоги батьківського комітету і класної керівниці) дискотеку в кафе "Еней". Причому так витанцьовував на тій дискотеці, що викликав захоплення у диск-жокея, тата Раїски Мняю.

Лідер опозиції був у розпачі. "Партайгеноссе"[4] похмуро мовчали.

Бюро терзали думки про страшну несправедливість зрадливої долі:
"Ну хто, хто він такий, цей Вовочка?! Невіглас! Незнайко нещасний!
Двієчник учорашній!"

Наче прочитавши думки брата, Аркаша якось сказав:

— До речі, Макіавеллі вважав, що для боротьби за владу виправдані...
— Аркаша зробив паузу, — будь-які методи!

Ерудит Боря вже знав, чув від того ж таки Аркаші, що середньовічний італійський письменник, мислитель, історик, політичний і військовий діяч Ніколо Макіавеллі був голова. І брат Аркаша був голова. Посів друге місце на районній математичній олімпіаді. Отже, дві голови... А Боря що — дурень?! І Боря почав думати. Три дні він думав, думав, думав... А на четвертий день Боря Бородавко був черговим у класі. На великій перерві він, як уже було не раз, дістав із портфеля п'ятий том енциклопедії "Все про все" і зачитав приголомшливу інформацію про те, чому випадають молочні зуби, чого кучерявиться волосся, з якою швидкістю тече у жилах кров, для чого потрібні брови, як ми ковтаємо їжу і таке інше. Оточивши Бору, всі слухали і заздро зітхали. Ні в кого в класі не було такої енциклопедії. Ловка книженція! На першій палітурці намальовані дві кумедні мавпочки з акордеоном. На останній — кицька і пінгвіни... Вовочка теж зітхав. Що ж він — не жива людина, чи що?

А після уроків, коли вчителька вийшла з класу і всі, галасуючи, збирали портфелі, раптом Боря, перекикуючи всіх, верескливо вигукнув:

— Ой! А де моя енциклопедія?!

Всі заціпеніли. У класі запанувала мертва тиша.

— От чорт! Хтось поцупив! — закричав Юхимчук.

— Спокуха! — кинувся до дверей Макарець. — Ніхто не вийде з класу, поки не перевіримо всі портфелі!

— Однозначно! — вигукнув Цюцюрський.

Ніхто не наважився заперечувати. Всі покірно почали витрушувати портфелі. Витрусив свого портфеля й Вовочка. Витрусив і... зблід. З-під щоденника визирали дві кумедні мавпочки з акордеоном!

— Ну-у!.. — роззявив рота Юхимчук.

— Президент — злодій! — вигукнув Макарець.

— Однозначно! — підхопив Цюцюрський.

І, не даючи класові опам'ятатися, всі три "партайгеноссе" затарабанили пеналами по партах і загукали дружно:

— Ім-пiч-мент!.. Ім-пiч-мент!.. Ім-пiч-мент!.. Президент — злодій!.. Геть!.. Гань-ба!.. Ганьба!.. Гань-ба!..

Клас розгублено мовчав. Тоді Вовочка Таратута підійшов упритул до Борі й, дивлячись йому просто у вічі, тихо сказав:

— Це ж ти підклав? Правда?

І лiдер опозиції не витримав щирого погляду Вовочки, густо-густо почервонів і відвернувся. Не так легко у дванадцять років позичати в Сiрка очей! Нiяка ерудиція тут не допоможе.

Клас глянув на Борю, глянув на Вовочку все зрозумів і полегшено зітхнув. Навіть вірні "партайгеноссе" затнулися на півслові "Гань..." і замовкли.

Ех, Макіавеллі, Макіавеллі!..

Ех, Аркаша, Аркаша!..

Такі голови! Такі голови!.. А дурницю впороли. Не для шестикласників ваші методи!

Наступного дня була класна година. Вовочка Таратута підвівся і сказав:

— Не хочу я більше бути президентом! Виберіть когось іншого!.. Будь ласка!

І як його не вмовляли — і дівчатка, і хлопці, і класна керівничка Оксана Яківна, він був, мов скеля, непорушний. Не станеш же силою змушувати людину бути президентом.

І знову були вибори. І президентом класу вибрали Ніночку Тимченко, тиху, скромну, неговірку Ніночку Тимченко, яка не знала, хто такий Макіавеллі та що в нього за методи.

А ерудит Боря Бородавко плакав у шкільному туалеті, раз у раз зливаючи воду, щоб ніхто не чув, як він плаче.

1999 р.